

Barne- og familiedepartementet

Deres ref.:
20/1406-1

Vår ref. (saksnr.):
20/3903 - 2

Saksbeh.:
Silje Therese Nyhus, 952 50 429

Dato:
01.04.2020

Høringssvar - forslag til midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid - 19

Oslo kommune viser til Barne- og familiedepartementets høringsforslag av 31.03.2020, til en midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19.

Oslo kommune vil innledningsvis understreke at barnevernet må være i stand til å ivareta sine oppgaver overfor særlig utsatte barn og unge, selv om tjenestene i ulik grad kan bli og blir rammet som følge av Covid-19. Oslo kommune er bekymret for at fysisk og psykisk vold i nære relasjoner er et sannsynlig scenario i en situasjon som samfunnet nå befinner seg i. Familier som allerede er sårbare kan komme til å oppleve denne unntakstilstanden som særskilt belastende, og destruktive handlingsmønstre kan eskalere. Henvendelser fra naboer, familier og nettverk kan øke i omfang og være av en slik art som må følges opp umiddelbart.

Oslo kommune har ingen motforestillinger eller bemerkninger til følgende forslag:

- adgang til at rådslagning og avstemning kan skje i fjernmøte
- utvidet frist for barnevernstjenesten til å fremme begjæring om tiltak til fylkesnemnda etter akuttvedtak

Konsekvenser av fylkesnemndenes smitteverntiltak

Oslo kommune slutter seg til departementets syn om at fylkesnemndene så langt det lar seg gjøre skal behandle saker etter ordinære prosessregler.

Retningslinjer for fylkesnemndenes praksis er publisert på fylkesnemndenes hjemmesider (https://www.fylkesnemndene.no/no/koronavirus-informasjon-om-fylkesnemndenes-drift/corona_informasjon/), hvor det fremgår at saker som hovedregel skal utsettes med mindre hensynet til barns helse og utvikling gjør det helt nødvendig å gjennomføre saken. Akuttsaker skal behandles fortløpende.

Kommunen har forståelse for at karantene og sykdom hos nemndledere kan føre til utsettelse, men kan ellers ikke se hvorfor det er nødvendig å operere med en hovedregel om utsettelse. Tross unntaket nevnt i forrige avsnitt, er kommunens erfaring så langt at det kun helt unntaksvis gjennomføres andre

saker enn akuttsaker i fylkesnemndene. Oslo kommune er kun kjent med ett tilfelle siden 13. mars. Denne saken ble, så langt vi vet, ikke begrunnet i fylkesnemndas bemanningssituasjon.

Etter henvendelse til Oslo tingrett, har vi et klart inntrykk av at tingretten i langt mindre grad enn fylkesnemndene utsetter saker etter barnevernloven. Oslo kommune kan ikke se at smittevern hensyn skal vektes tyngre i fylkesnemndenes mulighet til å gjennomføre saker, sammenliknet med tingrettens. Behovet for å gjennomføre saker i fylkesnemnda må forstås i sammenheng med at barneverntjenestenes samfunnskritiske oppgave. Fylkesnemnda bør tvert imot som førstestans i barnevernssaker i enda større grad enn tingretten søke å gjennomføre saker.

Kommunen ser med bekymring på fylkesnemndenes utsagn om at *«Det er den kommunale barnevernstjenesten som har ansvaret for at barn til enhver tid ikke lever under akutte forhold og/eller en klart uholdbar omsorgssituasjon»*.

Kommunen vil presisere at det kan være tilfeller der barn lever i en klart uholdbar omsorgssituasjon, men hvor vilkårene for akuttplassering ikke er oppfylt. Konsekvensen av at fylkesnemndene kun gjennomfører akuttsaker, er at barn som fortsatt lever i en klart uholdbar omsorgssituasjon, vil fortsette å gjøre det inntil fylkesnemndene gjennomfører disse sakene - eller inntil det oppstår en hendelse i hjemmet som begrunner akuttplassering. Der vilkårene for akuttplassering ikke foreligger, *kan ikke* den kommunale barneverntjenesten flytte barnet uten et vedtak fra fylkesnemnda.

En videre konsekvens av fylkesnemndenes utsettelse er at det vil kunne opparbeides et betydelig etterslep av saker. Når utsatte saker må omberammes, vil det føre til at barn og foreldre i nye saker vil måtte vente uforsvarlig lenge på å få saken sin avgjort. Den usikkerheten dette vil gi for barn og unge kan kommunen ikke godta.

Økt adgang til gjennomføring av saker ved bruk av fjernavhør, fjernmøter og skriftlig behandling

Kommunen er enig i at det av hensyn til smittevern bør være en økt adgang til å gjennomføre hele eller deler av saker ved bruk av fjernmøteteknologi og skriftlig behandling, eller en kombinasjon av disse.

Foreldrenes fungering i nemnda er en viktig faktor når det gjelder å få saken tilstrekkelig opplyst. Det gjelder særlig i saker som omhandler rus og psykisk helse. Men også generelt er det viktig at nemnda får sett hvordan partene reagerer på spørsmål og hvordan de fremstår når de forklarer seg. Videre skal sakene gå for lukkede dører. Nemndsmøter uten oppmøte vil innebære en stor personvernrisiko.

Nemnda må også kunne verifisere at det er partene som faktisk forklarer seg, samt at det for eksempel ikke sitter noen ved siden av parten som gir skriftlige innspill til forklaringen.

Nemndas lokaler i Oslo er godt egnet for ivaretagelse av gjeldende smittevernråd. Kommunen kan ikke se at det er noen god grunn til å unngå fysisk oppmøte i nemnda der saken kan gjennomføres i tråd med myndighetenes smittevernråd. Forutsetningen for fysiske møter er at de som møter er friske, og ikke er i karantene eller isolasjon.

Oslo kommune mener at partene og prosessfullmektigene som hovedregel bør møte i nemnda for å avgi forklaring, men at resten av forhandlingene kan gjennomføres med en kombinasjon av skriftlig behandling og fjernavhør.

Med bakgrunn i dette er det vår vurdering at det er klart uforsvarlig å gjennomføre saker som fjernmøte uten bruk av video. Vi har erfart at to klagesaker har blitt behandlet kun i telefonmøte uten bruk av video. I den ene av disse sakene oppholdt privat part og prosessfullmektigen seg i forskjellige byer da saken ble behandlet. Ingen av de involverte parter satt i karantene eller hadde symptomer på luftveisinfeksjon. Kommunen kan vanskelig forstå hvordan smittevern hensyn kan begrunne en slik saksbehandling.

Myndighet for Bufetat til å flytte barn mellom institusjoner

Presiseringen av departementets vurdering i punkt 8.2 siste setning om at forslagene også omfatter Oslo kommune, bør fremgå av ordlyden i forskriften § 6.

Forenklede regler for oppfølgings- og tilsynsbesøk i fosterhjem og institusjon

Oslo kommune vil understreke at tilsyns- og oppfølgingsbesøk er en svært viktig del av barneverntjenestens oppgaver. Tilsyns- og oppfølgingsbesøk uten fysisk fremmøte bør kun gjennomføres der det etter en konkret vurdering i den enkelte sak anses som strengt nødvendig av smittevern hensyn.

Med vennlig hilsen

Erik Blom-Dahl
kommunaldirektør

Silje Therese Nyhus
spesialrådgiver